

HERVONDEN STAD

Jaarboek voor
archeologie,
bouwhistorie
en restauratie
in de gemeente
Groningen

2003

Afb. 17 en 18. Nieuwe Boteringestraat 50, interieurelementen tijdens ontmanteling. Foto: Taco Tel.

cent toegevoegde op- en aanbouwsels gesaneerd. Tevens is het gebouw aangepast aan de eisen van deze tijd. Het pand is nu opnieuw als woonhuis in gebruik.

11. Oude Boteringestraat 36-38, voormalige rechtbank (RM)

Het complex van gebouwen, daterend uit de 15e tot de 19e eeuw was van 1754 tot april 1998 in gebruik bij de rechterlijke macht⁸. Door herhuisvesting van de Arrondissementsrechtbank aan het Guyotplein kwamen deze zeer monumentale panden vrij. Een nieuwe bestemming werd gevonden door er de Faculteit der Godgeleerdheid en Godsdienstwetenschap te huisvesten. Het complex bleef in eigendom van de Staat.

Een restauratie, uitgevoerd tussen 1913-1917 naar een ontwerp van architect W.H. Kam Jzn., bepaalt sterk het huidige karakter van het gebouw. De vensters in de voorgevel, die in de 19e eeuw waren vervangen door 'Engelse' schuiframen, werden toen gereconstrueerd naar een situatie zoals die is weergegeven op een tekening van J. Bulthuis uit 1774.

Ten behoeve van de nieuwe gebruiker waren ingrijpende aanpassingen op het gebied van verwarming en ventilatie noodzakelijk. Deze moesten worden gerealiseerd binnen de instandhoudingdoelstelling die de Monumentenwet oplegt. Dit is gelukt zonder de fraaie interieurafwerkingen van de monumentale ruimten te beschadigen. Dientengevolge zijn in de meest historische gebouwonderdelen geen noemenswaardige wijzigingen aangebracht. Bij de zeer conserverende restauratie is beoogd de karakteristiek, die de restauratie van 1917 aan zowel het interieur als exterieur had gegeven, zo goed mogelijk te handhaven. Uitzondering hierop vormt een modern tochtportaal in de ruimte achter de hoofdingang. De extra ruimte die nodig was om de Faculteit der Godgeleerdheid en Godsdienstwetenschap in het complex onder te kunnen brengen, is gevonden op nog onbenutte 19e-eeuwse zolders en in het archiefgebouw in de tuin.

8. Kroesen e.a. 2002; zie *Jaarverslag bouwhistorie in 2002*.

Afb. 19. Oude Boteringstraat 36-38, voormalige rechtbank, optopping archiefgebouw. Foto: Taco Tel.

Afb. 20. Oude Boteringstraat 36-38, voormalige rechtbank, interieur archiefgebouw na aanpassing. Foto: Taco Tel.

Afb. 21. Oude Boteringstraat 36-38, voormalige rechtbank, tot werkruimte ingerichte cel. Foto: Taco Tel.

In eerste instantie werd gedacht aan sloop van dit uit 1912 daterende archiefgebouw. Na de nodige discussie kon het cultuurhistorisch bijzondere en inmiddels zeldzame bouwtype toch gehandhaafd blijven. Door de aanbouw op moderne wijze deels met één, deels met twee lagen op te hogen, ontstond voldoende ruimte (afb. 19). Het archiefgedeelte met zijn bijzondere metalen constructie is door architect Rob Hendriks van DAAD-architecten op vernuftige wijze verbouwd tot een fraaie bibliotheekruimte met werkplekken (afb. 20).

Aan de periode dat de rechtbank in het complex was ondergebracht, herinneren onder andere de uit de 18e eeuw daterende zittingszaal, nu in gebruik als oefenruimte voor studenten van de juridische Faculteit, en een aantal cellen dat tot werkruimten is ingericht (afb. 21). Van de teksten die beklagden aan wanden en plafonds hadden toevertrouwd, zijn die op de plafonds bewaard gebleven. Twee daarvan willen we u niet onthouden: "Lieve heer geef me een geweer dan schiet ik alle rechters neer" en "Als je toch praat praat dan over jezelf" – een doordenkertje.